

Viborg Kommune

Børnehuset Kølvrå

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 0-2 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBØLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING . . . 3
1.1 Indledning . . . 3
1.2 Værdier . . . 4
1.3 Pædagogiske principper . . . 6
1.4 Læringsforståelse . . . 6
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER . . . 10
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL . . . 10
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV . . . 11
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION . . . 12
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN . . . 13
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG . . . 14
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG . . . 15
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER . . . 17
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN . . . 17
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER . . . 17
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION . . . 18
3.4 METODER TIL EVALUERING . . . 18
3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS . . . 19
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER . . . 20
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING . . . 20
4.2 SOCIALE KOMPETENCER . . . 21
4.3 SPROGLIG UDVIKLING . . . 23
4.4 KROP OG BEVÆGELSE . . . 24
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER . . . 26
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER . . . 27
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE . . . 30
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ . . . 30
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER . . . 32
6 AFSLUTNING . . . 33

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

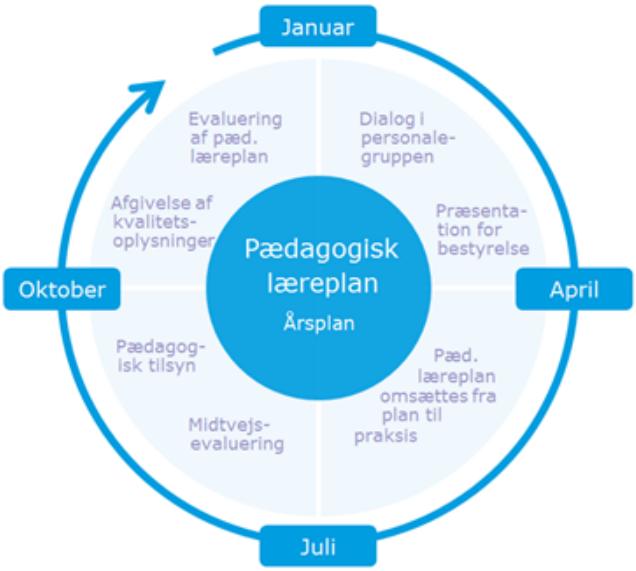
Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

I Børnehuset i Kølvrå bliver vores pædagogiske læreplan til i en proces - hvor personalet hver har 2 læreplans temaer, de har hovedansvaret for at få formuleret, med tanke på vores fælles pædagogiske praksis og de fælles mål, der er udarbejdet i samarbejde med bestyrelsen. Derudover tænker vi vores Ecers og Feccers evalueringer ind - ud fra den dialog personalet havde i februar 2016, hvor vi havde den store fælles evaluering. Her har vi valgt at have øje for "guldet", det vi gerne vil bevare, da vi kan se, hvordan det understøtter børnenes udvikling, læring, dannelse og trivsel i hverdagen, gennem hverdagens pædagogiske dokumentation i form af videooptagelser, praksisfortællinger, logbogsfortællinger og små solstråle fortællinger, der har fokus på "tegn" på læring, både de planlagte tegn på læring og de tegn der overrasker, sidegevinsterne som vi ikke havde tænk på i planlægningsfasen, men først opdager når vi afprøver og eksperimenterer i praksis sammen med børnene.
Vi har også valgt at sætte et fokus på it og digitalisering, da vi scorer meget lavt her både i ecers og feccers - og det ikke umiddelbart er noget, der naturligt får sin "plads" i det pædagogiske arbejde hos os. Vi skal gøre en bevist prioritering og systematisk indsats for at få denne vinkel ind i det pædagogiske arbejde på en kvalificeret og professionel måde måde. Vi vil have fokus på områder af it og digitalisering, hvor børnene gennem en legende tilgang kan afprøve og eksperimentere med forskellige apps, med videoer af sig selv og børnegruppen, tegninger, billeder, lyd osv. - så det er kun fantasien, der sætter grænserne.
Temaerne er fordelt sådan, at det personale, som har spidskompetencer f.eks. inden for musik og sprog, har temaet "sprog", de personaler, der har spidskompetencer inden for natur, har fået temaet "natur og naturfænomener" osv. Det personale, der har spidskompetencer inden for it og digitalisering, har budt i med 2 tiltag under hvert tema, da vi i vores tilgang har valgt at implementere den del, ved at gøre det til en del af hvert læreplanstema og ikke et tema for sig selv.

Når personalet har skrevet deres udkast på læreplans temaet - tager vi dette i proces igen - i fællesskabet - hvor alle byder ind og løfter udkastet, som herved bliver til vores endelige udgave af vores fælles pædagogiske læreplan for perioden 2016 til 2018.

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:
- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:
-Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
-Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Troværdighed og gensidig respekt ser vi som helt grundlæggende for, at vi kan lykkes som pædagogisk personale i samværet med børnene, i samarbejdet med forældrene og i personalegruppen samt det tværfaglige samarbejde.
Engagement ser vi som den drivkraft, der sikrer, at vi hver dag kan møde barnet, forældrene og hinanden med empati og faglig nysgerrighed. Vi mener, at disse værdier vil være at finde som en rød tråd gennem vores pædagogiske læreplan

Alle medarbejder har i 2015 været på marte meo kursus - som er en metode, der understøtter denne ressource orienteret tilgang, både i det pædagogiske arbejde, hvor der er fokus på det positive samspil og relationen med børnene ud fra nogle fælles principper. Hvilket også skaber en rød tråd ift. vores sprog og hvordan vi er positive rollemodeller for børnene i hverdagen, i forældresamarbejdet og i personalegruppen, hvor vi "løfter" hinanden gennem det at se og være nysgerrige, primært på det, der virker samt ressourcerne i den kontekst vi er i (analysemodellen - lp tænkningen), om det er hverdagen med børnene, forældresamtaler, tværfagligt samarbejde, sparring med kollegaer osv

Vi arbejder med at skabe læringsmiljøer hvor alle børn trives, og hvor de lærer og udvikler sig ud fra deres individuelle behov og ressourcer med udgangspunkt i nærmeste udviklings zone.
Vi er en alderes integreret institution med børn fra 0 til 6 år - vuggestue og børnehave i et hus. Her strukturerer og organiserer vi hverdagen, så vi både arbejder på tværs af alder og udnytter de værdifulde læringsrum, der ligger her, hvor de yngre børn spejler sig i de ældre børn, og de ældre børn oplever at kunne give omsorg og hjælpe de yngre børn og derigennem være positive rollemodeller. Et fantastisk middel til dette er f.eks. sang og musik, hvor alle uanset alder, oplever at kunne bidrage positivt ind i et fællesskab, som er båret af kropslighed, rytme, glæde osv. Hverdagssituationerne, vores rutiner er også læringsrum, hvor børnene guides i at få øje på hinandens ressourcer f.eks. at de ældre børn hjælper de yngre børn i garderoben, når vi skal på tur mv.
Vi har også organiseret strukturen i hverdagen således, at der også er alders opdelte grupper, hvor børnene er mere jævnbyrdige ift. at deltage i forskellige aktiviteter og hvor der skabes gode rammer for fordybelse og lege, som udfordre dem på samarbejde, tur tagning, italesætte ønsker og behov, det at kunne give og tage i mod osv.
Vi er med i 2. projektforløb "VIDA", som primært er børnehavedelen. I VIDA projektet har vi fokus på at skabe nye faglige standarter ift. forældreinddragelse og vores måde at planlægge, udføre, dokumentere og evaluere vores pædagogiske praksis. "Barnet i Centrum2", hvor der er fokus på vuggestuebørnene ift. vores måde at tænke didaktisk på. I begge projekter arbejder vi på tværs af bhv. og vuggestue.

Vi har et aktivt forældreråd, der har fokus på børne- og forældrefællesskabet i huset. De er aktive ift. at arrangere fælles aktiviteter, som altid har base i børnehuset og herved giver alle mulighed for at deltage. Børnene er i deres kendte og trygge rammer og der er plads til udfoldelse og leg både ude og inde. Der er tænkt på, at ved hvert arrangement er der en aktivitet, som vi er fælles om og alle kan deltage i og som skaber et naturligt "fælles", det kan være "bygge pilehytter", "klippefastelavnspynt", "male på glas" eller lign. Derud over er der et let måltid mad, så det er let at komme hjem og selve madlavningen og hyggen omkring spisningen er også et fællesskab alle kan deltage i.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Se på det enkelte barn og børngruppen og tænke ud fra deres interesser og recourcer i hverdagen
2. Princip: Indrage børnenes perspektiver i arbejdet med de pædagogiske læreplaner i hverdagens praksis
3. Princip: understøtte børnene i at få øje på hinandens ressourcer i leg og i hverdagssituationerne
4. Princip: bruge marte meo tilgangen koblet med kontekst tænkningen i analyse modelle, hvor der er fokus på justeringer i konteksten
5. Princip: afprøve og eksperimentere med forskellige apps hvor barnet er aktør i egen elektroniske læreproces

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskaber af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

I vuggestuen sker børnenes læring gennem en vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter, hverdagsrutiner og børnenes egne spontane oplevelser gennem leg. Vi tager udgangspunkt i det, der optager børnene i dagligdagen og tilrettelægger ofte aktiviteterne efter det. Det er samtidig vores opfattelse, at det de voksne er engageret i ofte tiltrækker børnene. På denne måde er der samspil mellem voksen- og barneperspektiv.

Vi tænker de 4 læringsrum ind ift. at "gå foran" barnet og vise vejen - "gå ved siden af" og guide og opmuntre, "gå bagved" og følge barnets initiativer og gøre betydningsfuldt.
Ved at være nysgerrige og afvente børnenes initiativer, bliver det muligt for børnene at "vise de voksne vejen", her oplever vi der ligger rigtig meget læring - både for børn og voksne. Det er her vi ofte ser de "tegn" på læring, der overrasker og som vi måske ikke fik øje på, hvis vi fulgte "planen". Denne situations bevidsthed i vores pædagogiske praksis er et fokus fremad rettet, så vi har læreplanen i "baghovedet" og samspillet og børnenes initiativer i "forhovedet".

Vores fokus er også at se børnenes læring hele dagen og gøre dette mere synligt for forældrene - det er både de planlagte aktiviteter, de spontane oplevelser, der opstår i løbet af dagen, leg - men også alle hverdagsrutinerne, som når vi går på badeværelset, dækker bord, spiser, rydder op, tørre borde af og fejer efter maden, i garderoben hvor tøjet skal af og på osv.

Vores fokus er også på de læreprocesser, der er børnene i mellem, hvor de yngre børn spejler sig i de større børn, hvor de større børn har omsorg for de yngre børn. Hvor vi italesætter børnene i deres leg, aktiviteterne, hverdagsrutinerne med hinanden og forstørrer deres ressourcer og omsorg over for hinanden.

Vi har i vores VIDA projekt valgt at have fokus på at skabe "deltagerbaner" for forældre, ift. at gøre børnenes læring til et fælles ansvar. Det har vi valgt at gøre ved nogle simple aktiviteter hvor der kommer fokus på børnenes læring f.eks. via "følelseskufferten" som børnene på skift har med hjem og bringer med tilbage i fællesskabet med gruppen.
Arrangere "Workshop" for forældre, børn og personale, hvor vi i fællesskab får lavet nogle konkrete pædagogiske/forældre redskaber, som skaber fællesretning i samarbejdet. Vores næste fokus er på læreplanstemaet "barnets alsidig personlighedsudvikling", hvor vi i samarbejdet med forældrene understøtter barnets evne til følelsesmæssig regulering, ud fra redskaberne i "hjernesmart pædagogik".

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabt læring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:
- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:
- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

Vi har fokus på, at alle børn indgår i et alsidigt læringsmiljø i deres hverdag i børnehuset, hvor der er fokus på læreplanstemaerne, både ude og inde, stille aktiviteter og aktiviteter med et højt energi niveau, krop og hjerne, tid til sig selv og være i fælleskaber på kryds og tværs, større og mindre grupper osv..

Vi er bevidste om hvilke ressourcer og kompetencer vi ønsker børnene skal tilegne sig, set i et samfundsperspektiv og det at kunne livet.

At børnene mærker sig selv og lære at kende deres egne følelser og behov og får ord for dette. At de udvikler en kropsbevidsthed og et positivt selvbillede, der skaber grobund for at kunne udvikle deres sociale kompetencer og være i fællesskaber på en konstruktiv måde. Dette understøtter også børnene i at turde udfordre sig selv og afprøve og eksperimentere med nye udfordringer som de møder i hverdagen - lære at lære.

Vi arbejder både i strukturerede og ustrukturerede sammenhænge, hvor vi har fokus på at italesætte børnenes ressourcer over for hinanden og gøre dem "større" og betydningsfulde over for hinanden.

Vi har gennem forældresamarbejdet i vores VIDA projekt fokus på at understøtte børnenes følelsesmæssige regulering og skabe læring gennem viden og færdigheder ift. konfliktløsning børnene i mellem. Her har vi ud over fokus på børnenes læring også fokus på de voksnes læring og forældrenes læring omkring, hvordan vi understøtter bedst muligt i fællesskab. Det har vi gennem konkrete redskaber, hvor forældrene også er med f.eks. "følelseskufferten" og "amygdalaflasken"/amygdala perspektivet og hvordan vi bruger redskaberne sammen med børnene, fælles "workshop", hvor vi laver redskaberne sammen, der er en folder, lavet af personalet, med beskrivelse og vi har en dialog med forældrene løbende og på selve workshoppen, om hvordan de kan bruge redskaberne derhjemme og hvilken betydning de som forældre har for barnets trivsel, læring, udvikling, dannelse og hvor meget værdifuldt vi kan i fællesskab/i samarbejdet.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:
1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistrivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra de tre grundlæggende værdier: 1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og hvad barnet kan byde ind med i fællesskabet.
F.eks. når vi har de 3 trivselsmålinger om året, hvor vi positionerer børnene i vores kontekst, enten som en grøn, gul eller rød position. Når et barn positioneres gul eller en rød, så er opgaven, at hvert personale i teamet efterfølgende nævner de ressourcer, som de ser barnet indeholder, herved har kontaktpædagogen, som er "tovholderen" mange forskellige ressourcer at arbejde ud fra, i udarbejdelsen af analysemodellen-modellen, sammen med forældrene, hvor der justeres i barnets kontekst, for sammen at arbejde hen imod at få barnet i grøn/trivsels positionen.

2. Forældrene er en ressource og det vigtigste i barnets liv. Derfor inddrager vi forældrene i samarbejdet lige fra starten af og i fællesskab finder vi vejen frem til hvordan vi skaber de bedste betingelser for barnets udvikling, læring, dannelse og trivsel.
Det gør vi ud fra, at forældre og kontaktpædagog, gennem dialogen, finder frem til hvilken kontekst "ændring" i analyse modellen, der vil være den mest betydningsfulde indsats for barnet at starte ud med og se hvordan det løbende har indvirkning på barnets trivsel og de andre forslag til kontekst ændringer. I den løbende kontakt/dialog med forældrene ser vi om vi kan skabe trivsel for barnet og kan vi ikke det, bruger vi vores sparringsmuligheder med PPR. Vi har en fasttilknyttet PPR psykolog og tale- hørekonsulent, der kommer i huset hvor vi kan få sparring, både faglig sparring og sparring sammen med forældrene. Er dette ikke nok så har vi vores tværfaglige fokusgruppemøder, som giver sparring fra mange forskellige faglige vinkler.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Det er Viborg Kommunes målsætning, at der skal skabes en rød tråd i barnets liv gennem samarbejde mellem forskellige dagtilbud og mellem dagtilbud og skole. De kompetencer og ressourcer barnet har opnået i sit nuværende dagtilbud, skal det kommende dagtilbud/skolen bygge videre på sammen med barnet og forældrene.

Det sikre vi gennem vores systematiske planlagt pædagogisk praksis, hvor vi er undersøgende på hvilke strukture, redskaber, kommunikation, sociale sammenhænge osv. der understøtter det enkelte barns deltagelses- og læringsmuligheder. Det gør vi bl.a. gennem TOPI redskaberne med trivselsrunder, analysemodeller og handleplaner via smtte-modeller. Samt vores tætte forældresamarbejde og muligheder for tværfaglig sparring.

Forældrene er altid en aktiv del af overleveringen/opstarten, både ift. at arbejde med de kontekst justeringer, der skal til for, at barnet trives og får en god start og ift. at give vigtige informationer videre omkring barnets ressourcer og der hvor det er sårbart, dette gøres bl.a. ved overleveringssamtalen.
Vi inviterer forældrene på besøg i vuggestuen, så de kan komme sammen med deres barn et par gange om ugen i op til et par måneder før barnet skal starte. Herved oplever barnet med alle sanser de nye voksne, børn, rammer, rutiner - inden det skal starte i vuggestuen. Her har vi fokus på tilknytning og tryghed, som er vigtig i en overgang fra at være hjemme hos sine forældre og starte et nyt sted, med alt det nye, der følger med især for det helt lille barn.
Vi oplever også at dette tætte og tidlige samarbejde skaber et godt forældresamarbejde, hvor forældrene kender hverdagen i vuggestuen, kender de voksne og herigennem når at skabe et tillidsforhold, der understøtter barnets overgang og skaber ro og tryghed for barnet. Ud over Dette lærer vi også barnets små trygheds-, trøstestrategier og søvnrutiner mv. bedre at kende og der kan etableres et samarbejde her, inden opstarten, hvilket også understøtter overgangen for barnet og forældrene. Dette ser vi er vigtigt for alle børn, men særlig vigtig for de udsatte børn, da de ofte har mange andre aspekter med sig, som kræver en ekstra indsats fra deres side af, i en kortere eller længere periode.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

I dagtilbud kan sprogvurderingen foretages fra barnet er 2 år og 10 mdr. Ved særlige behov kan dagplejeren udarbejde et TRAS-skema.

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats:

Vi har 2 personaler, der er "tovholder" ift. sprog indsatsen - et personale i vuggestuen og et personale i børnehaven.

Det personale, der har "tovholder" funktionen i børnehaven laver sprog vurderinger af alle børn, når barnet er ca. 3,4 år. Dette personale laver igen sprog vurdering på alle børn, når de fylder 5 år.

Hvis børnene har en forsinket sprogudvikling i vuggestuen kommer de i mindre grupper 1-2 børn sammen med "tovholder" fra vuggestuen og leger nogle af de sprogaktiviteter, der i forvejen bruges i vuggestuen, så de får legeøvet og derigennem kan byde ind og være aktiv i det større fællesskab i vuggestuens hverdag. Samtidig afholder vi et møde med forældrene, hvor "tovholderen" og/eller kontaktpædagogen fortæller forældrene om sprogarbejdet og forældrene byder ind med, hvor de kan gøre en ekstra indsats derhjemme.

Fortsætter bekymringen, så laver vi en TRAS og vi afholder sprogfokusmøder, hvor "tovholderene" sammen med lederen og tale-høre konsulenten gennemgår alle de børn vi har sprogindsats på. Vi laver en status sammen på, hvor er barnet nu og hvad skal der til fremadrettet og justerer handleplanen. Det vurderes løbende om forældrene og kontaktpædagogen skal deltage på dette møde eller om det tages med af "tovholder" og indarbejdes i gruppeaktiviteterne, hverdagen, forældresamarbejdet mv.

Ellers har vi i hverdagens pædagogiske praksis et særligt fokus på sprog indsatsen, dette kobler sig til Marte Meo metoden, hvor der er fokus på at sætte ord på omverden, barnets initiativer, den voksnes handlinger, barnets følelser - stemninger, tilstande osv. dette fokus kvalificerer vi via video analyser af egen praksis, hvor vi ser på hvor vi lykkes med dette i samspillet og hvad vi med fordel kan gøre mere af for at understøtte barnet/gruppen.

Vi har fokus på sprog gennem "hit med sproget", hvor vi i hverdagens pædagogiske praksis bruger redskaberne med dyrene, rim og remser samt opmærksomheden på lyde/sproglyde.
Vi bruger også "hit med musikken" som vi kan se i særlig grad skaber rammer for inkluderende fællesskaber, hvor alle børn er optaget, engagerede, i bevægelse, byder ind og deltager med et smil, uanset alder, udviklingsniveau, sproglig oprindelse osv.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

Forældrene er altid en aktiv del af overleveringen/opstarten, både ift. at arbejde med de kontekst justeringer, der skal til for, at barnet trives og får en god start, og ift. at give vigtige informationer videre omkring barnets ressourcer og der hvor det er sårbart, dette gøres bl.a. ved overleveringssamtalen.
Vi inviterer forældrene på besøg i vuggestuen, så de kan komme sammen med deres barn et par gange om ugen i op til et par måneder før barnet skal starte. Herved oplever barnet med alle sanser de nye voksne, børn, rammer, rutiner, inden det skal starte i vuggestuen. Her har vi fokus på tilknytning og tryghed, som er vigtig i en overgang fra at være hjemme hos sine forældre og starte et nyt sted, med alt det nye, der følger med især for det helt lille barn.
Vi oplever også at dette tætte og tidlige samarbejde skaber et godt forældresamarbejde, hvor forældrene kender hverdagen i vuggestuen, kender de voksne og herigennem når at skabe et tillidsforhold, der understøtter barnets overgang og skaber ro og tryghed for barnet. Ud over dette lærer vi også barnets små trygheds-, trøstestrategier og søvnrutiner mv. bedre at kende og der kan etableres et samarbejde her inden opstarten, hvilket også understøtter overgangen for barnet og forældrene. Dette ser vi er vigtigt for alke børn, men særlig vigtig for de udsatte børn, da de ofte har mange andre aspekter med sig, som kræver en ekstra indsats fra deres side af - i en kortere eller længere periode.
Når barnet skal i børnehaven kommer barnet på besøg i børnehaven på forskellige tidspunkter på dagen, så de lærer rutinerne, børnene og hverdagen at kende. Det er kontaktpædagogen, der er tovholder på overgangen for barnet og forældresamarbejdet. Inden opstarten i børnehaven er der en overleveringssamtale, hvor forældrene, kontaktpædagogen i vuggestuen og den nye kontaktpædagog i børnehaven deltager - de bruger redskaberne i TOPI.
Det er altid en overgang set ud fra barnets perspektiv og langt de fleste gange betyder det, at børnene glæder sig meget til at starte i børnehaven og alt det nye, som samtidig er meget genkendeligt fra den fælles hverdag i Børnehuset. Vi har også børn, som bedst bliver understøttet i en langsom overgang og døren tilbage i vuggestuen står altid åben, når barnet viser os behov for dette. f.eks. spise i vuggestuen, sove i vuggestuen, lege i vuggestuen osv.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

Opstarten i vuggestuen - se tidligere beskrivelse.
Dagplejen kommer på besøg i børnehuset én gang om måneden - så børnene møder personalet og de børn de senere skal overleveres til. Børnene lærer herved også de fysiske rammer at kende - så de ved hvor tingene er. De får et indblik i vores struktur og hvad det vil sige at gå i børnehave sammen med deres trygge voksen og de børn barnet kender.

I forhold til at skabe sammenhæng for barnet ved overgang til skole, har vi valgt forskellige samarbejdsformer. Vi starter ud med et samarbejde sammen med de andre børn og voksne fra anden institution i Karup, da alle børnene skal starte på Karup Skole.
Vi mødes på skolen, i SFOens lokaler, herved lærer de også de fysiske rammer at kende.
Så er der besøg på skolen og o-klassens lærer besøger børnehaven. Der er besøg i 0-klasserne og fællesture for alle kommende skole børn. Så de ved skolestart har kendskab til de børn og voksne de skal overleveres til samt at de kender de fysiske rammer, både inde og ude, det giver tryghed og forudsigelighed for børnene og gør overgangen nemmere.

Illustration 3

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Vi er et integreret børnehus med børn i 0 til 6 årsalderen - børnehave og vuggestue i et hus.
Vi åbner fælles om morgen og er i børnehavens fællesrum. Når alle har spist morgenmad og klokken bliver 8.00 går vuggestuen op og fordeler sig på 2 grupper - klatremusene som er de ældste vuggestuebørn og spirene som er de yngste vuggestuebørn. Børnehaven fordeler sig i deres aldersopdelte grupper kl. 9.00. Vi forsøger at fordele børnene i de 2 vuggestuegrupper - så der er 11-13 i hver alt afhængigt af hvor mange børn vi er. Pt. er vuggestuen aldersopdelt, da børnegruppen profilerer af dette i øjeblikket, andre perioder har vi haft alders blandede grupper, hvis vi vurderer dette understøtter bedst.

I de aldersopdelte grupper, både i børnehave og i vuggestuen, er der fokus på at skabe et læringsrum med de erfaringer børnene gør sig i spisesituationerne. De voksne har fokus på at benævne omverden - f.eks. hvilke frugter de spiser, hvor mange der er og hvornår tallerkenen er tom. Børnene får lov til at gøre alt det de kan selv - dække bord, være opmærksom på at når de selv har fået - så får barnet ved siden af også , de hælder selv vand op i koppen, tørrer op hvis de spilder. De venter på tur både fysisk ift. at sende vandet og maden rundt, men også i dialogen med hinanden og de voksne. I Vuggestuen bruger vi ofte denne hverdagsrutine som base for sange med fakter og sanglege, som børnene elsker.

Sidst på dagen kommer børnehavebørnene og her er børnene igen sammen på tværs af alder - med de muligheder der ligger her - spejling, omsorg - gensynsglæde - børnehavebørnene ser frem til denne afslutning på dagen med de mindste og vuggestuebørnene stråler, når de større børn kommer med knus og kram og gerne vil hjælpe til.

Vi har pt. 7 flersproget børn i institutionen - fra polen, Rusland og Syrien. Hvor vi også bruger tolk i nogle situationer omkring forældresamarbejdet.
I Børnehuset er der 6 pædagoger, 3 PAUer - løbende studerende og én børnehusleder.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	16,7
Sociale kompetencer	16,7
Sproglig udvikling	16,7
Krop og bevægelse	16,7
Naturen og naturfænomener	16,7
Kulturelle udtryksformer og værdier	16,7

Kommentar

Vi har valgt at vægte alle 6 læreplanstemaer lige højt. De indgår løbende i vores temaer/årsplan og i de forskellige læringsrum vi har gennem vores hverdagsrutiner.
Når vi har mere fokus på ét tema end et andet, er det ofte et udtryk for hvilket perspektiv/tema vi vælger at se ud fra/fokusere på i vores planlægning, proces, dokumentation og evaluering. Alle aktiviteter og hverdagsrutiner kan ses ud fra mange temaer - f.eks. spise situationerne, kan ses ud fra "barnets alsidige personlighed" med fokus på sanse oplevelser og selvhjulpenhed, den kan også ses ud fra "sociale kompetencer" - hvor børnene sender maden rundt, hjælper hinanden, hvis noget er svært, dialogen omkring maden, den kan også ses ud fra temaet "sprog" - hvor vi har fokus på at benævne omverden - maden, duften, være undersøgende på hvad det er vi spiser, hvor maden kommer fra osv. Så læreplanstemaerne er i spil fra mange perspektiver, men i forhold til at skabe en bevidst pædagogisk praksis og være didaktiske i vore planlægning/målsætning for børnenes læring, udførelse, dokumentation og evaluering - må vi snævre vores blik ind - så vi finder fokus og det bliver håndterbart.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Video
- Iagttagelser/observationer
- log bog med tegn på læring barn/voksen
- Apps - it og digitalisering er en kommende indsats

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- FCCERS
- SMTTE
- Relationsskema
- log bøger tegn på læring barnet/den voksne
- video
- Apps - it og digitalisering er en kommende indsats

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Vi vil primært bruge praksisfortællingerne, video og logbøgerne til at evaluere - hvor vi i analysen har fokus på tegn på læring - både hos barnet og den voksne. De tegn på læring vi planlægger og de tegn på læring, der overrasker og som vi måske ikke lige fik øje på i planlægnings- og udførelsesfasen.

Vi vil bruge Feccers til at finde "guldet" - det vi skal bevare og gøre større og mere af. Samtidig vil vi bruge scoren til at se på hvilke "nye" ting vi skal drage ind og gøre til en del af vores pædagogiske praksis.

Vi har fra sidste Feccers evaluering valgt at - bevare "guldet" - og gennem denne dialog skabe en bevidsthed om - hvad det er for en konkret pædagogisk praksis vi skal gøre større og mere af - vores pædagogiske arbejde omkring at understøtte børnefællesskaber og børnenes sociale kompetencer samt børnenes alsidig personlige udvikling og vores arbejde med børn med særlige behov.
Der hvor vi skal gøre nyt og andet - er i forhold til it og digitale medier som på nuværende tidspunkt er en meget lille del af børnenes hverdag og den pædagogiske praksis.

Vi vil bruge videoklip til at analysere vores egen praksis - og se hvor vi lykkes ift. den fælles målsætning og se tegn på læring f.eks. i vores hverdagsrutiner - middagssituationen, i garderoben osv. Vi vil også have fokus på at udvikle den anerkendende tilgang ud fra "Marte Meo" principperne og derigennem blive mere bevidste og professionelle i samspillet med børnene på mikro niveau. Hvor er det samspillet lykkes i den "opgave", aktivitet, situation vi er sammen om - og gøre mere af dette -i den fremtidige pædagogiske praksis - så vi udnytter de læringspotentialer, der gives mulighed for i samspillet.

Illustration 4

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Udviklingen handler i høj grad om, at børn opbygger og udvikler deres selvfølelse og tør udfolde sig selv. Alsidig personlig udvikling understreger, at det er barnets mange potentialer, der skal udvikles og ses som en helhed. Det er i samspil med omgivelserne, at børn udvikler deres personlighed. Børn spejler sig i andre børn og voksne, og trives bedst i en omverden, der er anerkendende og medlevende - bl.a.ved at vi sætter børnenes ressourcer i centrum for samspillet og gør det tydligt i børnegruppen. Det er vigtigt for os, at børnene lærer deres egne følelser at kende og får redskaber til følelsesmæssig regulering - da vi kan se hvordan det påvirker ALLE børnenes læringsmuligheder som helhed. Vi arbejder aktuelt med dette fokus gennem redskaberne fra "hjernesmart pædagogik" og "følelseskufferten" - som er inspireret af "start", "Mary fondens redskaber".

Vi er lyttende og afventende over for børnene og bringer deres initiativer og ideer i spil.
Vi ser på hvordan rummene er indrettet - fysisk.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Det er vigtigt, at børnene lærer deres egne følelser at kende og får redskaber til følelsesmæssig regulering, da vi kan se hvordan det påvirker ALLE børnenes læringsmuligheder som helhed. Vi arbejder aktuelt med dette fokus gennem forskellige redskaber - følelseskufferter, amygdala "hjernesmart pædagogik" - hvor vi har fokus på få viden - sammen med forældre og børn.

Vi er lyttende og afventende over for børnene og bringer deres initiativer og ideer i spil - så de oplever - at det de kommer med har betydning og værdsættes og skaber basis for en positiv selvforståelse. Det gør vi gennem Marte Meo principperne "benævne" barnets handlinger/initiativer/fælelser og vente....
Vi spejler børnene både via det verbale og nonverbale - ansigts udtryk og kropssprog - og skaber en fælles oplevelse og forståelse af det følelsesmæssige i barnet.

Vi opmuntre børnene til at være så selvhjulpne de kan gennem guidning og vente, med fokus på nærmeste udviklingszone.

Vi ser på hvordan rummene er indrettet, hvordan børnene bruger rummene i hverdagen og bruger det i den pædagogiske planlægning, da vi oplever den fysiske kontekst ofte også har stor betydning for de læringsmuligheder vi giver børnene - plads, lys, lyd, visuelt osv.. Samt hvilken udsmykning vi vælger og hvordan den giver anledning til leg - spejle, ansigtsudtryk, billeder af børnene osv.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Viden om amygdala og kan relatere f.eks. farverne fra redskaberne til deres egne følelser

2. Tegn: Børnene oplever sig set, hørt og forstået og gennem positive anledninger forsøger sig med læringen
3. Tegn: Kommunikerer med følelser - f.eks. giver respons med forskellige følelsesudtryk, lyde, latter, gråd,
4. Tegn: Er opmærksom på egne og andres følelser og udviser omsorg
5. Tegn: Gentager lyde, ord, bevægelser og ansigtsudtryk efter andre
6. Tegn: Udviser initiativ og følelser i samspil med de andre børn og voksne
7. Tegn: Viser interesse og lyst til at deltage i leg, aktiviteter og hverdagsrutinerne
8. Tegn: Børnene trives og bliver inspireret i deres leg af omgivelserne - spejle, væglegetøj, gruppestørrelse osv
9. Tegn: Kigger på optagelserne og begejstres over at se sig selv og kammeraterne på ipaden
10. Tegn: Viser interesse og lyst til at deltage i leg og aktiviteter med Ipaden/apps

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Eksperimentere med amygdala perspektivet - amygdalaflasken, uret/farverne, sangende i hverdagen
2. Tiltag: Fokus på vores sprog og hvordan vi bruger "hen imod strategierne" (reframing)
3. Tiltag: Sætter ord på barnets/børnenes følelser og tilstande i hverdagssituationerne
4. Tiltag: Bruger "Følelseskassen" - fokus på redskaber hvor barnet selv eller billeder af kammerater udtrykker følelser
5. Tiltag: Bruger marte meo principperne bl.a. "benævne barnets følelser" og vente....på barnets reaktioner
6. Tiltag: Sætter ord på børnens initiativer - er lyttende - bringer dem i spil i fællesskabet eller over for det enkelte barn
7. Tiltag: Rammer for hverdags rutinerner -børnene er deltagende - rydder op, dækker bord, tager tøj på osv.
8. Tiltag: Samler jævnligt op på børnemøderne omkring det fysiske børnemiljø - hvordan bruger børnene rummene
9. Tiltag: Ipads til at børnene ser sig selv og der ved bliver deres "egne" positive redskaber for læring
10. Tiltag: Vi bruger ipads til at eksperimente med børnenes egne udtryk - billede, lyd, tegninger

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Børnene udvikler sociale kompetencer når de knytter sig til andre mennesker, samarbejder og sætter sig i andres sted. Det gælder om at have nærværende voksne, være med til at lege, være med til at bygge et højt tårn, lave en hule eller lege far-mor-børn. Og være aktiv deltager i hverdagssituationerne - være med til at dække bord, rydde op, trøste et andet barn, følges ad på tur osv.
Ved at indgå i betydningsfulde børne-/fællesskaber lærer børnene at give og få omsorg og respekt, og de opnår færdigheder i forhold til at forhandle og argumentere.Udvikling af sociale kompetencer sker gennem erfaring med forskellige sociale processer, når børnene handler og er passive, ansvar og ansvarsfrihed, styrke og svaghed, magt og afmagt, nærhed og konflikt.Her er legen et centralt og unikt læringsrum - for at eksperimentere både den spontane leg og den mere strukturerede leg.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber rammerne for at børnene udvikler kompetencer til tilknytning og adskillelse.
Barnets kognitive færdigheder udvikles (hukommelse, sprog, symboliseringsevne) og får nu flere muligheder for at håndtere mødet med fremmede personer og separationer fra forældrene.

Vi skaber rammerne for at børnene lærer at indgå i fællesskaber - da det er i fællesskabet og gennem legen børnene udvikler sig som mennesker. Gennem egne levede erfaringer lærer børnene at se og analysere forskellige sociale samspil, og de lærer at indgå i dem, forandre dem eller forlade dem

Vi skaber rammerne for at børnene lærer at kommunikere med følelser i sociale sammenhænge.
Identitet og sociale kompetencer bliver skabt, når barnet er i sociale sammenhænge hvor det kan spejle sig, efterligne andre og modtage og give respons i forholdet til andre mennesker

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Forlader og vender tilbage til de kendte voksne med jævne mellemrum
2. Tegn: Tager initiativ til kontakt med andre og bliver kontaktet af andre børn
3. Tegn: De store børn har omsorg for de mindre børn - og de mindre børn spejler sig i de større børn
4. Tegn: Viser interesse og lyst til at deltage i sociale fællesskaber - både de planlagte og spontan opståede
5. Tegn: Deltager i fælles aktiviteter med andre børn og voksne - samarbejder i konkrete opgaver
6. Tegn: Giver respons med forskellige kropsholdninger og bevægelser - trøster hinanden, aer, giver sutten mv.
7. Tegn: Udtrykker egen vilje og egne ønsker kropsligt og sprogligt
8. Tegn: Udtrykker egne behov og grænser gennem mimik og kropssprog
9. Tegn: Giver respons med lyde, latter eller gråd over for andre og er opmærksom på andres respons
10. Tegn: Udviser optagethed og begejstring ved at se sig selv og sine nærerelationer i gruppen på video

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Aflæse barnets behov for en tryg base samtidig med - at vi opmuntre barnet til at bevæge sig "ud i verden"
2. Tiltag: Fejre barnets succes og gør dem store både for barnet og i fællesskabet - rose og anerkende
3. Tiltag: Strukturere hverdagen sådan at børnene indgår i fællesskaber - aldersopdelt, på tværs af alder osv.
4. Tiltag: Planlægger fællesskaber og understøtter spontant opståede fællesskaber i hverdagen - større og mindre
5. Tiltag: samarbejder om spisesitaitionen - dække bord, sende maden rundt, tage op så der også er til de andre mv
6. Tiltag: ord på børnenes hjælpsomhed og omsorg overfor hinanden - gør det større og bestydningsfuldt
7. Tiltag: Sætte ord på børnenes følelser og initiativer til kontakt/leg over for hinanden - sige til og fra

8. Tiltag: Give børnene gode sætninger/fakter i "lommen" - som "Stop hold op", "undskyld det var ikke med vilje" mv
9. Tiltag: Trøster børnene og udviser emapti for børnenes følelser og er derigennem rollemodeller for børnene
10. Tiltag: Videooptagelser af børnenes omsorg over for hinanden og gør det betydningsfuldt gennem gentagelser

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Et veludviklet sprog er en vigtig forudsætning for hele barnets udvikling. Når barnet kommunikerer med lyd, mimik og ord, er det typisk i kontakt med andre og det gør, at sproget er en vigtigt del af de sociale kompetencer. Sproget styrker barnets evne til tænke abstrakt. Barnet tænker og regulerer sin adfærd ved hjælp af sprog og udvikler et bevidst forhold til sin omverden.
Vi har fokus på at benævne barnet og dets omverden - Marte meo principperne.
Når vi voksne er lyttende og fører meningsfulde samtaler med børnene, lærer børnene dialogformen og de lærer at forstå og have kontakt med deres omverden. Efterhånden som børnene lærer gensidig lydhørhed og forståelse, kan de også lære hvordan sproget kan bruges til konfliktløsning . Vi bruger aktiviteter som højtlæsning, ”Hit med lyden ”, sanglege, musik/sang, rim og remser som lægger op til leg med sproget.
Vores fokus er også at følge det verbale op med visuelle redskaber-billeder og piktogrammer i hverdagsrutinerne og overgange.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Målet er at barnet udvikler kompetencer til:
At etablere sproglig kontakt - og får erfaring med dialog formen og sproglyde
At kommunikere med kendte andre - både verbalt og nonverbalt
At håndtere sprogets form - Vi bruger "hit med sproget" og "hit med musikken" - som gennem en legende tilgang som fanger børnenes opmærksomhed - uanset udviklingsniveau og hvor der er fokus på de 4 dimensioner.
Vi bruger hverdagsrutinerne hvor der er gode muligheder for gentagelser, konkrete erfaringer, alsidigt ordforråd osv.
de børn der vurderes til en særlig/fokuseret indsats er i mindre sproggrupper

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Efterligner sprogmelodien i det, barnet hører og efterhånden får ord og mindre sætninger
2. Tegn: ler, klapper, siger lyde og enkelte ordpeger, rækker ud og skubber hen til
3. Tegn: Giver respons på kropsudtryk og stemmens betoning - forsøger at imitere lyde, ord mv.
4. Tegn: Giver og tager genstande - senere både i barn barn relatioene og i relationen til den voksne

5. Tegn: Giver respons på typiske ord og udtryk fra hverdagsrutiner og andre aktiviteter der gentages
6. Tegn: Sætter flere ord sammen til en sætning og har en forståelse for samtalens opbygning, skiftevis lytte og tale
7. Tegn: Kan forstå og svare på simple spørgsmål, som fx hvad er det, hvem er det og hvor er
8. Tegn: kontakter uopfordret andre børn og voksne gennem sproglig kommunikation
9. Tegn: spontan leg med kendte redskaber - remser, sange, rim - dialog om situationerne på billederne mv.
10. Tegn: optaget af redskaberne og - sætter ord på, fortæller, deler oplevelsen med andre børn mv.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Sætte ord på/benævne barnets initiativer, følelser og handlinger i hverdagen
2. Tiltag: At spejle og forstørre barnets initiativer - når det peger, rækker ud, klapper, siger lyde -
3. Tiltag: Særlig opmærksom på børnenes nonverbale initiativer til kontakt - det førsproglige og benævne
4. Tiltag: Understøtte turtagningen - gennem dialogen, give og tage genstande mv.
5. Tiltag: Bevidsthed om vigtigheden af gentagelser - den samme bog, det samme rollespil, hverdags rutinerne osv.
6. Tiltag: Hit med sproget" med opmærksomhed på sproglydene - vi bruger sproghusets forskellige redskaber
7. Tiltag: Hit med musikken" hvor der er fokus på inkluderende fællesskaber omkring sang, rim og remser, musik mv
8. Tiltag: Mindre sproggrupper - hvor der er er særligt fokus på at understøtte de børn som har brug for lidt ekstra
9. Tiltag: Sætte redskaberne op synligt rundt om i huset - bruges som små "dryp" af læring i hverdagen
10. Tiltag: Ipad - børnene tage billeder af f.eks. "hit med sproget" dyrene og lægge lyd på til vendespil

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Børn, der er fysisk aktive, bliver fortrolige med deres krop, og udvikler lyst til at lege, bruger kroppen og bevæger sig. Kroppen er børnenes værktøj til at bevæge sig og sanse verdenen. Kroppen er et sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for barnets erfaring, viden, kommunikation samt følelsesmæssige og sociale processer. Ved at styrke børns motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed, forstærker vi deres forudsætninger for at udvikle sig - generelt.
Bevægelse giver barnet erfaringer med kroppens brug og muligheder. Fysisk aktive børn udvikler fortrolighed med deres krop, lyst til at bevæge sig og livslyst. Både lugtesansen, smagssansen, høresansen, synssansen og følesansen er vigtige for barnets oplevelse, læring og udvikling f.eks. i forhold til at øve koordination af sine bevægelser. Som en effekt af bevægelse og kropskendskab udvikles barnets selvtillid og sociale kompetencer, og barnet får mere overskud til at lære og tilegne sig verden.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi vil udfordre børnene i nogle rammer - hvor de får viden og færdigheder i at bruge deres krop aktivt gennem bevægelse - hvor de udvikler sig motorisk og sansemæssigt.
Børnene skal bruge kroppen - hele kroppen - aktivt hver dag, så den styrkes, stimuleres og udvikles.
Børn lærer bedst af kropslige erfaringer - hvor de afprøver, eksperimenterer og undersøger - og derfor er temaet også en del af den gennerelle læringsforståelsen i Børnehuset. Kroppen er vores vigtigste læringsredskab - da det er herigennem vi sanser og erfarer verden.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Viser initiativ til at klare praktiske gøremål på egen hånd og glædes ved dette
2. Tegn: initiativ til selv at starte på aktiviteter/udfordringer hvor de bruger kroppen alsidigt
3. Tegn: Ative deltagende og udfordrer sig selv mere og mere med den voksnens understøttende guidning
4. Tegn: Glædes ved at være ude og er aktive motorisk og sanselige
5. Tegn: Bruger kroppen alsidigt - lære at kravle, gå, rulle, trille, smage, mærke osv.
6. Tegn: Glædes/trives ved kropslig kontakt. Græder ved kropslig belastning
7. Tegn: mærker rytmen - bruger kroppen frit og ler i fællesskabet
8. Tegn: Viser initiativ til selv at tage sko og tøj af og på, spise med gaffel/ske, tage bleen af og lægge i skraldespanden mv.
9. Tegn: Glædes ved at se sig selv aktiv og i samspillet med de andre børn/voksne
10. Tegn: børnene er med til at bruge ipadens programmer til at lave bøger om bevægelse mv.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: rummene er indrettet så børnene lærer med kroppen - i de daglige rutiner og hverdagssituationer
2. Tiltag: Har grovmotoriske og finmotoriske redskaber både ude og inde, som er lige ved hånden
3. Tiltag: vi har en let opstillelig motorikbane vi bruger flere gange om ugen
4. Tiltag: vi er som udgangspunkt ude hverdag på legepladsen eller på tur
5. Tiltag: vi har en "uberørt" legeplads som udfordrer og motiverer til bevægelse
6. Tiltag: vi krammer, nusser, kilder og puster - og motiverer børnene til denne omsorg for hinanden
7. Tiltag: vi har sang og musik - hvor bevægelse også er i centrum for valgte sange, instrumenter og lege
8. Tiltag: børnene motiveres til at være så selvhjulpne de kan - nærmeste udviklingszone
9. Tiltag: vi bruger ipad til at optage video og tage billeder - glæde ved at se situationerne igen
10. Tiltag: vi bruger bookcreator, Imovie, chatterpix, drawingpad til at forstørre glæden og børnenes oplevelser

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

Vi skaber rammer for at børnene lærer naturen at kende med alle sanser og oplever den som kilde til og rum for leg, oplevelse, udforskning og viden - bl.a. ved at komme på ture ud i naturen og ved at være på vores fantastiske legeplads.

Når børnene observerer og eksperimenterer i naturen, får de nogle afgørende eksistentielle erfaringer om liv og død, og de får indsigt i menneskets afhængighed af naturen og dets skrøbelighed.
Vi skaber rammer for at børnene udvikler forståelse for naturens rigdom og har respekt for naturen. Når børnene mærker de skiftende årstidernes og ser på dyr og planter oplever de, hvordan naturen fungerer og dens betydning for vores fælles verden. Vi vil give dem viden om og erfaringer med hvordan vi i fællesskab passer på naturen - ud fra et børneperspektiv. Så det bliver en naturlig del af børnenes adfærd, vaner, rutiner at passe på natruren - både i forhold til planter, dyr og naturens ressourcer.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene lærer naturen at kende med alle sanser og oplever den som kilde til og rum for leg, oplevelse, udforskning og viden - bl.a. ved at komme på ture ud i naturen og ved at være på vores fantastiske legeplads.
At børnene udvikler forståelse for naturens rigdom og har respekt for naturen. Når børnene mærker de skiftende årstider og ser på dyr og planter oplever de, hvordan naturen fungerer og dens betydning for vores fælles verden.
Give børnene viden om og erfaringer med hvordan vi i fællesskab passer på naturen - ud fra et børneperspektiv. Så det bliver en naturlig del af børnenes adfærd, vaner, rutiner at passe på natruren - både i forhold til planter, dyr og naturens ressourcer.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Viser glæde og bruger legen til at gå på opdagelse og lære naturen og dens forhold at kende
2. Tegn: Modtager naturoplevelser - retter sine øjene, rækker ud, lytter, røre, dufter, kommunikere.
3. Tegn: Gentager handlinger for at undersøge forskellige forhold i naturen, fx hoppe i vandpytter
4. Tegn: Ser, lytter, dufter, smager og rører i naturen
5. Tegn: Leger med sten, blade, grene og andet fra naturen
6. Tegn: Genkender almindelige dyr og planter som fx en hund, ko, en myre, et træ, en blomst
7. Tegn: Nysgerrig og undersøgende, når de præsenteres for ting og oplevelser i naturen
8. Tegn: Viser glæde, begejstring og initiativ ved at lege og færdes i naturen
9. Tegn: Aktivt deltagende og spørger interesseret til sten, blade, vand, dyr og andre ting i naturen
10. Tegn: Glæde og vedholdenhed ved videoerne og får læringen gentaget og udvidet gennem nye spørgsmål

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Er ude i naturen hver dag som udgangspunkt - enten på legepladsen eller i lokalområdet
2. Tiltag: mærker og oplever årstidernes skiften med de forskellige fænomener- blæst, sol, regn, skyer, sne mv.
3. Tiltag: Taler om naturen - sætter ord på "omverden" omkring os - eksperimentere og undersøger med vand, jord mv.
4. Tiltag: Smage, dufte, mærke på naturen omkring os - vi har bærbuske og krydderurter på legepladsen
5. Tiltag: Bruger naturen i legen/samspillet - sten, jord, vand, blade, sne - både ude og inde
6. Tiltag: Undersøger dyr og planter - når vi er på legepladsen eller går tur i naturen
7. Tiltag: Når vi er på tur - snakker vi med børnene om - hvad hører til i naturen og hvad gør ikke
8. Tiltag: følger børnens initiativer og ser hvad de spontant bruger/oplever i naturen og forstørrer dette
9. Tiltag: En gang om året har vi et fælles projekt om at passe på naturen - REVAS materialer bruger vi her
10. Tiltag: Vi bruger ipadens forskellige apps til at kunne genopleve vores erfaringer med naturen - video mv.

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Kulturelle udtryksformer og værdier er et læreplanstema, som er med til at præge børnenes forståelse af og tilgang til verdenen. Det er gennem mødet med andre kulturelle værdier og udtryksformer- kunstneriske, kulturelt, menneskeligt – at vi bliver bevidste om egne kulturelle rødder. Ved at skabe traditioner og udvikle kulturel praksis i vores børnehus, kan børnene blive inspireret til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder på deres vej. Legende processer som børnene oplever spændende og udfordrende, og som sætter følelser, spænding, angst, sjov og ballade i centrum. Det legende element er vigtigt, da legen udelukkende er på børnenes præmisser.
Vi prioriterer i vores børnehus at lave en årsplan fra år til år - som indeholder forskellige traditioner og skaber en kultur - hvor det er børnenes oplevelser, der er i centrum. Det at have traditioner gør, at børnene oplever genkendelighed, tryghed og glæder sig til fastelav, fællesspisning med forældre, bedsteforældre osv.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber rammer for at børnene får viden om og erfaringer med forskellige traditioner og kulturel mangfoldighed, så de derigennem får viden om deres rødder og en øget omverdens bevidsthed. Vi inddrager familie og lokalsamfund
Vi laver en årsplan - hvor vi prioriterer forskellige traditioner, som giver børnene viden og erfaringer som de kan tage med sig videre - i legen
Vi prioriterer barnets fødselsdag eller egen fest højt.
Vi præsenterer børnene for alsidige kunstneriske udtryk - eventyr, rollespil, fantasi, musik, sang, materialer osv. som børnene afprøver, eksperimenterer med og gør sig nogle erfaringer- de kan tage med sig videre som inspiration i deres egen spontane leg

Vi skaber rammer for, at børnene afprøver og eksperimenterer med forskellige udtryksformer –både på eget initiativ (børnenes egen kultur) og ved inspiration fra personalet (voksenkulturen) - det tænker vi ind i f.eks. i forberedelsen af vores traditioner sammen med børnene - i selve oplevelse -og i den senere bearbejdning

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Deltager i dagtilbuddets traditioner og kulturelle oplevelser (også sammen med familien).
2. Tegn: Kender højtider eller årstider som fx fødselsdag, jul, sommer, vinter
3. Tegn: Oplever at være i centrum for en tradition som skaber glæde og spænding i fællesskabet
4. Tegn: Være aktive deltager og komme med ideer til hvad de gerne vil - hvilken sang, hvad mathis skal osv.
5. Tegn: Har mod på at prøve materialerne - og får forskellige erfaringer og sansemæssige oplevelser
6. Tegn: Får erfaringer med hvad der er unikt for det enkelte barn og hvor børnene ligner hinanden
7. Tegn: Kender de forskellige rutiner og strukture i hverdagen og bruger billedematerialet til hjælp
8. Tegn: Bruger forskellige materialer, fysiske steder mv. på egne betingelser - lære af hinanden i legen
9. Tegn: Bruger bøgerne på ipaden til at genopleve aktiviteterne og udvide læringen gennem dialogen
10. Tegn: genoplever deres spontane leg og gennem dialogen forstørre fællesskabsfølelsen om det de er sammen om

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Årsplan med forskellige traditioner og kulturelle oplevelser vi skaber sammen med børn (og forældre)
2. Tiltag: Bruger traditionerne til at give børnene viden og erfaringer med deres omverden (samfundets kulturelle fælleskaber)
3. Tiltag: Forældre og barnet planlægger i samarbejde med personalet, hvordan barnets dag skal fejres med gruppen.
4. Tiltag: Bruger rollespil, eventyr, fortællinger, sang og musik hvor børnene får viden og erfaringer
5. Tiltag: Alsidigt udvalg af kunstneriske materialer giver børnene erfaringer i spontane og planlagte processer/leg
6. Tiltag: At vi snakker/ser på den mangfoldighed der er i vores børnehus - forskelligheder og ligheder
7. Tiltag: Visuelle redskaber til at synliggøre hverdagens rutiner, redskaber, billeder af børnene i leg mv.
8. Tiltag: Spontane leg - hvor børnene leger med lyde, bevægelser, forskellige redskaber på egne betingelser
9. Tiltag: Videofilme børnene hvor de gør sig erfaringer med ovennævnte - klippes sammen til små "bøger"

10. Tiltag: Videofilme spontan leg - ramme for dialog mellem børnene - hvor de stiller/bevare spørgsmål

Illustration 5

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Et godt børnemiljø handler om det sociale netværk i Børnehuset. Som det er blandt børnene - og mellem børnene og de voksne. Kvaliteten er ikke nødvendigvis forbundet med at have et overdådigt udstyret legemiljø - men at have den sociale tryghed og sikkerhed, der giver selvværd og ro til at opdage verden. Og få samlet erfaringerne til et selvbillede, der hænger sammen og er positivt. Børn har brug for det overskuelige sociale miljø med venner og stabile normer, præget af nærvær, fortrolighed og fællesskaber – og så den vished, der ligger i at have den gode og sikre kontakt til den voksne. Mange børn er hver dag på socialt arbejde - for nogen er det lettere og for andre hårdt og slidsomt – For det meste er det heldigvis daglige succeser og det er her, vi skal sigte mod det sociale børnemiljø - hvor alle børn er ligeværdige deltager i fællesskaberne (kilde DCUM).
Vi voksnes rummelige samspilsmåde (efter Berit Bae) er understøttende for sådan et miljø:
- Fokuseret
- Medlevende
- Lader barnet følge op
- Lader sig afbryde
- Velvillig fortolkning
- Giver barnet nye chancer
- Formidler kundskaben
- Forståelse for intentionen

I Børnehuset arbejder vi med, hvordan vi kan understøtte et sådan børnemiljø via vores fysiske, æstetiske og psykiske børnemiljø – så børnene oplever glæde, læring, udvikling og trivsel. I læreplanstemaerne har vi fokus på at beskrive hvordan vi tænker det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø samt demokrati begrebet – hvor børnene inddrages, gives medbestemmelse i det omfang det er relevant.
I forhold til at være børnemiljøet bevidst i den pædagogiske praksis - vil vi beskrive dette perspektiv - både i vores planlægningsværktøjer - smtte modeller eller basisanalyse modeller. Vi vil også gøre det synligt og bevidst i vores evalueringsredskaber - hvor vi bl.a. bruger logbøger, video samt praksisfortællinger.

Vores fokus på at udvikle vores pædagogiske praksis via Marte Meo principperne - er også en vigtig del af at blive bedre til at mestre den understøttende kommunikation i samspillet med børnene i praksis. Her vi vil udfordre og udvikle vores pædagogiske praksis/kommunikation gennem analyse af videooptagelser - på vores personalemøder, børnemøder og på tværfaglige møder.

Forældre samarbejdet er også vigtig i forhold til - at skabe sunde børnefællesskaber, som er centralt i børnemiljøperspektivet. Dette er et fokus vi er ved at udvikle på i vores VIDA projektet - her har vi bl.a. fokus på - hvordan vi gør børnefællesskabet og børnenes ressourcer synlige og værdifulde for forældrene. Vi har i vores første eksperiment - "følelseskufferten" valgt at lave et vendespil med alle kammeraterne i gruppen som smiler - her bliver det synligt for forældrene hvilke børn og dermed hvilke muligheder for legerelationer der også er i gruppen. Der er i vejledningen til forældrene tydeligt lagt op til - at have en dialog med sit barn om alle de gode ressourcer som kammeraterne besidder. Det har fungeret rigtig godt - og der er mange gode værdifulde børnefortællinger samlet i kinabogen - som forældrene skriver tilbage i. Og flere forældre har ønsket, at børnene kunne få et vendespil i fødselsdagsgave - da de kan se hvor optaget og hvilken glæde børnene har ved snakken om kammeraterne på denne konkrete måde.
I vuggestuen deltager vi i barnet i centrum 2 - her har vi fokus på hvordan didaktikken kan bidrage til en mere bevidst og professionel pædagogiskpraksis - vi har her pt. et fokus på didaktikken i hverdagsrutinerne som er et værdifuldt læringsrum for børnene - da de rummer gentagelser, meningsfulde og erfaringsbaseret læring, hvor barnet oplever processen på egen krop gennem aktiv deltagelse og ser resultatet af egen indsats - her og nu og glæden ved at mestre. Dette læringsrum skabes f.eks. i garderoben, ved spisning, på badeværelset osv..
I forhold til hverdagsdidaktikken har vi også fokus på hvordan vi kan skabe betydningsfulde og konkrete deltagerbaner for forældrene - hvor vi fælles understøtter barnets læring gennem leg.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

I Børnehuset i Kølvrå er vi lyttende og opmærksomme på børnenes ideer i hverdagen og følge deres initiativer ind i den pædagogiske plan vi lægger via smtte-modeller, basisanalysemodeller mv. Vi vil i vores evalueringer se efter tegn på læring hos barnet - både se på de planlagte tegn på læring og på de tegn, der overrasker os og justere ved at have læreplanen i "baghovedet" og børnenes initiativer i "forhovedet" - så vi kvalificere en pædagogiskpraksis, hvor vores evne til "situationsbevidsthed" er i fokus.
I trivselsmålingerne vil vi løbende inddrage forskellige redskaber - fra DCUM´s hjemmeside - se på hvordan vores egne relationer positioneres i forhold til barnets trivsel, se på barnets relationer - ud fra værdien om - at alle børn skal have mindst én tæt relation til ét andet barn og have flere legerelationer ud i børnefællesskabet.

6 AFSLUTNING

Vi arbejde videre med at have forskellige fokusområder ind i vores pædagogiske praksis - i forhold til at kvalificere arbejdet med vores pædagogiske læreplan/den pædagogiske praksis.
Vi veksler mellem at have et læringsfokus på planlagte pædagogiske aktiviteter, hverdagsrutinerne og børnenes spontane leg - velvidende at alle aspekter er i spil i hverdagens pædagogiske praksis - og hver især rummer et værdifuldt læringsrum. Men for at give os muligheden for stille skarpt på egen rolle - og hvordan vi understøtter de forskellige læreprocesser bedst muligt i børnefællesskaberne - vælger vi at kigge ét sted hen et" øjeblik" og derved kunne gå mere i dybden - med f.eks. samspillet og didaktikken.
Alle 6 temaer i læreplanen er en del af vores hverdag og skaber værdifulde læringsrum - f.eks. i børnenes spontane leg på legepladsen - er det både temaerne sprog, personlige kompetencer, sociale kompetencer, natur og naturfænomener, krop og bevægelse - der bidrager til barnet læringsrum. Når vi har fokus på kultur og traditioner i forskellige værkstedsaktiviteter eller i forhold til fastelavn - er alle temaerne også i spil - børnene indgår i dialoger, de afprøver forskellige materialer, de får viden om traditionerne de er sammen om, de øver deres fin- og grov motoriske færdigheder, de venter på tur og lader andre børn komme til osv.
Vi arbejder videre med at have fokus på samspillet med børnene - gennem Marte Meo metoden - ved at bruge videooptagelser af forskellige hverdags situationer i den pædagogiske praksis. Ved at inddrage tværfaglige samarbejdspartnere, der kan udfordre vores viden og færdigheder i forhold til dette.
I hvert tema har it og digitalisering fået en plads - i forhold til at skabe nogle rammer i vores pædagogiske praksis, hvor børnene bliver aktøre i deres elektroniske læreprocesser gennem afprøvelse og eksperimentere med forskellige apps. Det bliver et fokus ved at ét personale løbende på vores personalemøder bruger en times tid til at videregive viden og færdigheder - som vi efterfølgende afprøver i praksis.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder ”Hjernen&Hjertet”, fordi det forener den logisk-rationelle ”hjerneaktivitet” det er at måle og dokumentere kvalitet, med den ”hjerteaktivitet”, det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, ”Dialogprofiler” til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**